

§ 8

Töölön ala-asteen koulun puutteellisesta oppilas-wc-mitoituksesta johtuvan terveyshaitan poistaminen määräyksestä, Töölönkatu 41-45

HEL 2017-008079 T 11 02 02 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti osoitteessa Töölönkatu 41-45 sijaitsevan Töölön ala-asteen koulun terveyshaitan poistamisesta seuraavaa.

Asianosaiset

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, perusopetus, perusopetuksen alueelliset palvelut, alue 4, Töölön ala-asteen koulu, PL 3114, 00099 Helsingin kaupunki

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, hallinto- ja tukipalvelut, tilapalvelut, PL 3000, 00099 Helsingin kaupunki (velvoitettu)

Kaupunkiympäristön toimiala, rakennukset ja yleiset alueet, ylläpito, toimitilat 1, isännöinti 1, PL 1500, 00099 Helsingin kaupunki (velvoitettu)

Vireilletulo, tarkastus ja taustaa

Ympäristöpalvelut teki Töölön ala-asteen koulussa 11.11.2016 terveydensuojelun valvontasuunnitelman mukaisen tarkastuksen. Tarkastuksella ja sen jälkeen käydyissä sähköpostikeskusteluissa todettiin, että koulussa oli yhteensä 20 wc-tilaa 400 oppilaalle, eikä wc-tilamitoitus ollut riittävä.

Töölön ala-asteen koulun lisätilat (kaksi piharakennusta) oli hyväksytty käyttöön 15.2.2002 ympäristövalvontapäällikön toimesta (§ 15). Piharakennuksen osalta ei ollut tehty terveydensuojelulain 13 §:n mukaista ilmoitusta eikä päätöstä käyttöönotosta, sillä toiminta oli aloitettu ennen ilmoitusmenettelyn voimaantuloa. Vuosina 2002-2016 oppilasmäärä oli noussut vain hieman: 379 oppilaasta 400 oppilaaseen. Pääkoulun ja piharakennusten oppilas-wc-tilojen riittävyys oli oletettavasti tarkastettu yhtäaikaan oppilasmäärään nähden piharakennusten käyttöönottohetkellä vuonna 2002, jolloin ulko-wc-tiloista oli luovuttu ja pääkouluun oli rakennettu käytäville wc-tiloja.

Tarkastuksella, tarkastuskertomuksessa (päiväty ja toimitettu sähköpostilla 7.12.2016) ja sähköpostiviestein (6.3.2017, 30.3.2017 ja

10.5.2017) osapuolia ohjeistettiin järjestämään riittävä määrä wc-tiloja oppilasmäärään nähden. Valviran antaman ohjeistuksen mukaan peruskoulussa tulee olla yksi wc-istuin ja yksi käsienpesuallas jokaista alakavaa 15 oppilasta kohti, joten riittävä määrä wc-tiloja esimerkiksi 400 oppilaalle on 26-27.

Kuuleminen

Ympäristöpalvelut on kuullut kirjeellään 12.7.2017 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perusopetus -palvelua ja tilapalveluita sekä Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelua:

1. tarkastuksessa 11.11.2016 todetusta, mahdollista terveyshaittaa aiheuttavasta puutteesta (puutteellinen wc-tilamitoitus oppilasmäärän lisäämisen jälkeen) sekä puutteen korjaustoimenpiteistä aikatauluineen,
2. mahdollisesta kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston korjausmääräyksen antamisesta ja sen tehosteeksi asetettavasta uhkasakosta, esimerkiksi 10 000,00 euroa,
3. muista asian ratkaisemiseen vaikuttavista seikoista.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilapalvelut toimitti 28.8.2017 ja 31.8.2017 ympäristöpalveluille tiedot Töölön ala-asteen koulun wc-tilojen lisätarpeen vuoksi tekemästään tarve-esityksestä vastineena kuulemiseen. Tilapalveluiden mukaan tarve-esityksessä oli esitetty wc-tilojen lisäämistä siten, että mitoitus 1 wc-tila/15 oppilasta täyttyy kokonaisuoppilasmäärän ollessa 400. Ympäristöpalvelut pyysi 4.9.2017 (sähköpostilla) täydentämään vastinetta mm. tarkemmalla korjaustavalla ja -aika-
taululla. Tietoja ei toimitettu.

Muut asianosaiset eivät ole antaneet vastinettaan kuulemiseen.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston ratkaisu

Päävelvoite

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antaa kummallekin velvoitetulle (Kaupunkiympäristön toimiala, rakennukset ja yleiset alueet, ylläpito, toimitilat 1, isännöinti 1 ja Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, hallinto- ja tukipalvelut, tilapalvelut) terveydensuojelulain 51 §:n nojalla seuraavan määräyksen:

1. Töölön ala-asteen kouluun tulee järjestää riittävä määrä wc-tiloja oppilaiden käyttöön 31.8.2018 mennessä.

19.01.2018

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää asettaa päävelvoitteen 1 noudattamisen tehosteeksi 10 000,00 euron uhkasakon siten, että kumpaankin veloitettuun kohdistuu 5000,00 euron uhkasakko. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, ellei veloitetta ole noudatettu määräaikaan mennessä.

Lisävelvoite

Ympäristöpalveluihin tulee toimittaa suunnitelma ja aikataulu riittävien wc-tilojen järjestämisestä 31.5.2018 mennessä. Lisävelvoitteelle ei aseteta uhkasakkoa.

Perustelut

Terveysuojelulain 1 §:n mukaan terveyshaitalla tarkoitetaan ihmisessä todettavaa sairautta, muuta terveydenhäiriötä tai sellaisen tekijän tai olosuhteen esiintymistä, joka voi vähentää väestön tai yksilön elinympäristön terveellisyyttä.

Terveysuojelulain 30 §:n mukaan asunnossa ja muussa oleskelutilassa tai niiden välittömässä läheisyydessä on oltava tarkoituksenmukainen käymälä ja tarvittaessa useampia käymälöitä.

Terveysuojelulain 51 §:n mukaan kunnan terveysuojeluviranomaisella on oikeus antaa yksittäisiä kieltoja ja määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveyshaitan poistamiseksi tai sen ehkäisemiseksi.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto toteaa, että ympäristöpalveluiden suorittaman tarkastuksen perusteella Töölön ala-asteen koulun puutteellisen wc-tilamitoituksen voidaan katsoa aiheuttavan terveysuojelulain 1 §:n mukaista terveyshaittaa. Tarkastuksella todetut epäkohdat on käsitelty tarkemmin tarkastuskertomuksessa (päiväty 7.12.2016).

Ottaen huomioon mahdollista terveyshaittaa aiheuttavat olosuhteet oppilasmäärään nähden riittämättömien wc-tilojen johdosta ja pyydettyjen selvitysten toimittamatta jättämisen kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että määräyksen antaminen asiassa on välttämätöntä.

Terveysuojelulain 53 §:n mukaan kunnan terveysuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla. Uhkasakkolain (113/1990) 6 §:n mukaan uhkasakko asetetaan määräämällä päävelvoite asianosaisten noudatettavaksi sakon uhalla. Uhkasakkolain 7 §:n mukaan uhkasakko voidaan kohdis-

19.01.2018

taa vain sellaiseen asianosaiseen, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Jos uhkasakko kohdistetaan useisiin asianosaisiin, kullekin on asetettava eri uhkasakko. Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Uhkasakko on tarpeen, sillä asiassa ei ole ryhdytty toimenpiteisiin puutteen korjaamiseksi kehotusten ja kuulemisen jälkeen.

Päätöksen perusteena olevat asiakirjat

Ympäristökeskuksen tarkastuskertomus 7.12.2016, ympäristöpalveluiden kuuleminen 12.7.2017 sekä Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastine Töölön ala-asteen koulun wc-tilojen lisätarpeesta 28.8.2017 (tarve-esitys) ja 31.8.2017 (sähköposti).

Sovelletut oikeusohjeet

Terveysturvallisuuslaki (763/1994) 1, 30, 51, 53 ja 56 §

Terveysturvallisuusasetus (1280/1994) 17 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 6, 7, 8, 18, 22, 23 ja 24 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Muutoksenhaku

Valitusosoitus Helsingin hallinto-oikeudelle on liitteenä (terveydensuojeluasia).

Tiedoksi velvoitetuille

Jos edellä mainittu kiinteä omaisuus tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä mainitusta velvoitteesta ja uhasta ilmoitettava luovutuksensaajalle luovutuskirjaan otetuin maininoin tai muutoin todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on toimitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite.

Terveysturvallisuusviranomaisen lähettää maanmittauslaitokselle tiedon kiinteistöä koskevasta päävelvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Velvoitetujen tulee varmistua siitä, että wc-tilat varustetaan asianmukaisesti. Terveysturvallisuusasetuksen 14 §:n mukaan käymälässä tulee olla riittävä ilmanvaihto, jonka tulee olla järjestetty siten, että hajun leviäminen muihin tiloihin estyy. Käymälässä tai sen välittömässä läheisyydessä on lisäksi oltava mahdollisuus käsien pesuun.

19.01.2018

Päätöksen tiedoksi

Päätös toimitetaan velvoitetuille saantitodistuksella.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Riitta Lahtinen, ympäristötarkastaja, puhelin: +3 589 310 31599
riitta.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastine Töölön ala-asteen koulun wc-tilojen lisätarpeesta (tarve-esitys) 28.8.2017
- 2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastine Töölön ala-asteen wc-tilojen lisätarpeesta (sähköposti) 31.8.2017

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös

Otteet

Ote

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, perusopetus
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, tilapalvelut
Kaupunkiympäristön toimiala, rakennukset ja yleiset alueet
Maanmittauslaitos, kirjaamisasiat

Otteen liitteet

Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös
Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös
Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Riitta Lahtinen, ympäristötarkastaja, puhelin: +3 589 310 31599
riitta.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastine Töölön ala-asteen koulun wc-tilojen lisätarpeesta (tarve-esitys) 28.8.2017

19.01.2018

- 2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastine Töölön ala-asteen wc-tilojen lisätarpeesta (sähköposti) 31.8.2017

Oheismateriaali

- 1 Ympäristökeskuksen tarkastuskertomus 7.12.2016, koulun valvontasuunnitelman mukainen tarkastus, Töölön ala-asteen koulu, Töölönkatu 41-45 20161207_V Allekirjoitettu
- 2 Kuuleminen Töölön ala-asteen koulun tarkastuksella todetusta wc-tilamitoitusta koskevasta puutteesta Allekirjoitettu 20170712

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös

Otteet

Ote

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, perusopetus
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, tilapalvelut
Kaupunkiympäristön toimiala, rakennukset ja yleiset alueet
Maanmittauslaitos, kirjaamisasiat

Otteen liitteet

Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös
Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös
Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös

Tiedoksi

Ympäristöpalvelut, ympäristöterveys